

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.HOTELS.COM נ' סיליס

לפני כבוד השופטת שרה דותן

HOTELS.COM
ע"י ב"כ עוה"ד קציר, אבן ופרופ' יעד רותם

מערערת

נגד

נדב סיליס
ע"י ב"כ עו"ד אמיר ישראלי

משיבם

פסק דין

1
2 ערעור זה מופנה כנגד החלטתו של כב' השופט נ' שילה (בתפקידו כרשם), מיום
3 21.7.2017, בה שב ואישר היתר המצאה לחו"ל של כתבי בי-דין.
4

הרקע העובדתי

5
6 ההליך שבגדרו התבקש היתר ההמצאה הינו תובענה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית,
7 שהוגשה על ידי המשיב כנגד המערערת.
8 המערערת, מפעילת אתר אינטרנט המאפשר לבתי מלון מכל רחבי העולם להציע שירותי
9 השכרת חדרים ללקוחות. באתר מפורסמים המחירים והלקוחות יכולים לבצע הזמנת
10 חדרים באמצעות המערערת ובהסתמך, בין היתר, על תוכן הפרסום באתר.
11 אין חולק כי, המערערת מאוגדת בטקסס בארצות הברית, ואתר האינטרנט מופעל,
12 לגרסתה, משרתי המחשב המצויים באריזונה.
13 הפרסום באתר האינטרנט הוא בשפות רבות, לרבות עברית. לגולשים בארץ, הממשק
14 כולו בעברית והמחירים מופיעים בשקלים חדשים.
15 על פי הנטען בתביעה, שבגדרה התבקשה ההמצאה מחוץ לתחום, המערערת מטעה את
16 לקוחותיה הישראלים על ידי הצגת המחיר באתר ללא רכיב המע"מ, שעה שהלקוחות
17 הישראלים המזמינים באמצעותה חדרים בבתי מלון בישראל נדרשים לשלם לבתי
18 המלון מע"מ בנוסף על המחיר ששולם על ידם לחברה על פי הפרסום.
19 על פי הנטען בתביעה, התנהלות זו מהווה הפרה של **חוק הגנת הצרכן**, תשמ"א-1981
20 **וחוק החוזים האחידים** תשמ"ג-1982, ולפיכך נתבעים על ידי המשיב, בנוסף לסעד
21 הכספי, סעד הצהרתי וצו עשה שבמסגרתם יורה בית המשפט למערערת לבטל את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.COM HOTELS. נ' סיליס

1 התנאים המקפחים בהסכם עמה (תניית השיפוט הזר) ולפרסם אך ורק מחיר הכולל את
2 רכיב המע"מ.

3 בד בבד עם הגשת התביעה, הגיש המשיב בקשה למתן היתר לביצוע המצאה מחוץ
4 לתחום השיפוט, בהסתמך על תקנה 500(7), 500(4) ו- 500(6) **לתקנות סדר הדין**
5 **האזרחי**, תשמ"ד-1984.

6 לאחר שבית המשפט נעתר לבקשה להיתר המצאה, הגישה המערערת בקשה לביטול
7 ההיתר.

8 החלטת כב' הרשם נ' שילה, שלא לבטל את ההיתר, הינה נשוא הערעור שלפני.

החלטת כב' הרשם שילה

11 בהחלטתו המפורטת והמנומקת בחן כב' הרשם את עילות ההמצאה וקבע כי, לא
12 התקיימה בענייננו עילת המצאה לפי תקנה 500(4) הקובעת:

13 **"התובענה היא לאכוף חוזה, לבטלו, להפקיעו או לפסלו או לעשות בו על דרך**

14 **אחרת, או לקבל דמי נזק או סעד אחר בשל הפרתו, באחד המקרים האלה:**

15 **(א) החוזה נעשה בתחום המדינה..."**

17 זאת בהסתמך על הוראת סעיף 60(ב) **לחוק החוזים** (חלק כללי) תשל"ג-1973.

18 באשר לתקנה 500(6) **"מבקשים צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום**
19 **המדינה, או מבקשים למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבקשים גם**
20 **דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו"**, נקבע על ידי כב' הרשם כי לנוכח העובדה שמדובר
21 במעשה שנעשה או עתיד להיעשות בתחומי המדינה, ומאחר שמהותית מתבקש למנוע
22 מהחברה לפרסם בישראל מחירים שאינם כוללים מע"מ, חלה תקנה זו.

23 בהתייחס לעילת המצאה לפי תקנה 500(7) **"התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל**
24 **בתחום המדינה"**, העדיף כב' הרשם את עמדת המשיב, וזאת בהסתמך על דברי כב'
25 הנשיאה נאור ברע"א 530/12 **יעקובוביץ נ' זיאס** (28.3.2012), לפיהם **"משפורסמו**
26 **הדברים ברשת האינטרנט, הם חשופים לעיני כל. משכך, המעשה שבבסיס**
27 **התביעה בוצע בכל מקום. המבקשים רשאים היו, על כן, להגיש תביעתם לכל**
28 **מחוז שיפוט בארץ, ובכללו מחוז מרכז"**.

29 יוער כי, האמור בעניין יעקובוביץ מתייחס לסמכות שיפוט מקומית בגבולות
30 מדינת ישראל, אולם כב' הרשם קבע שדברים אלה יפים גם לענייננו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.HOTELS.COM נ' סיליס

1 כן הפנה כב' הרשם למאמר שפורסם על ידי אחד מבאי כוחה של המערערת פרופ'
2 יעד רותם ביחד עם ד"ר איילת בן עזר:

3 **"בעולם שבו פעילות אנושית ומסחרית רבה מתרחשת לאו דווקא בתוך**
4 **גבולות גיאוגרפיים מוגדרים של ריבונות, אלא בגדרי מתחם שהוא**
5 **בעיקרו וירטואלי וחסר גבולות פיזיים - באינטרנט ובאמצעות דואר**
6 **אלקטרוני – ראוי לוותר מראש על הניסיונות לעצב הסדרים משפטיים**
7 **המבוססים על עיקרון הריבונות הטריטוריאלית – כלומר על הניסיון**
8 **לקבוע מהו "תחום המדינה" ומיהו הריבון החולש על הנתבע... פרשנות**
9 **מרחיבה של לשון החלופות... אשר למעשה מרחיבה את סמכותו**
10 **הבינלאומית של הפורום, היא הכרחית אפוא".**

11
12 כמו כן קבע כב' הרשם כי, טענות המערערת הנוגעות לתחולת חוק הגנת הצרכן
13 ואופי הוראותיו, מקומן להתברר במסגרת הדיון בבקשה לאישור התובענה
14 כייצוגית ולא במסגרת בקשה מקדמית.

15 בהתייחס לשאלה האם ישראל היא הפורום הנאות לדיון בתובענה, קבע כב'
16 הרשם כי במקרה זה מירב הזיקות מטות את הכף לטובת הפורום הישראלי וכן
17 מתקיימים התנאים לנאותות הפורום בבחינת ציפיותיהם הסבירים של הצדדים
18 ביחס למקום ההתדיינות.

19 זאת, לאור העובדה שהמערערת הנגישה את האתר באופן מובהק לקהל הישראלי
20 ומשכך, היה עליה לצפות כי תתבע במקומות שונים בעולם ובכלל זה ישראל.

21 גם השיקול הציבורי של הגנה על הצרכנים הישראליים תומך בעמדה שיש לקבוע נורמה
22 לפיה חברה זרה המשווקת את מרכולתה באינטרנט בעברית, במיוחד סחורה הנמצאת
23 בישראל, שמשולם בגינה במטבע ישראלי, תהיה כפופה לסמכות בתי המשפט בישראל,
24 ככל שביצעה עוולה או הפרה את הדין בישראל.

25 עוד צויין בהחלטה כי יש לדחות את טענת המערערת לפיה תניית השיפוט הזר, מחייבת
26 התדיינות בטקסס, על פי דיני מדינת טקסס, בהיותה תנאי מקפח בחוזה אחיד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.COM HOTELS. נ' סיליס

הטענות בערעור

1
2 בהודעת הערעור נטען ראשית לכל כי, נפל פגם דיוני בהחלטת כב' הרשם, אשר לא נתן
3 למערערת את יומה בבית המשפט, כאשר לא קיים הליך חקירה נגדית על תצהירי
4 הצדדים, שהיה בו כדי לחשוף את העובדה שלמשיב אין כלל עילת תביעה.
5 כמו כן הועלו טענות כנגד החלתן של תקנות 500(7) ו- 500(6) כאשר פעילותה של
6 המערערת נעשתה כל כולה באתר אינטרנט זר, המשתמשים באתר באים מכל רחבי
7 העולם והחווה נכרת בארה"ב.
8 המערערת מלינה על הקביעה לפיה בהקשר לסמכות מקומית ניתן לראות בפרסום
9 שנעשה באינטרנט כאילו נעשה "בכל מקום" (תקנה 500(7)).
10 עוד נטען כי לא ניתן להחיל את הוראת תקנה 500 על ההליך ומשכך, נשללת סמכותם
11 הבינלאומית של בתי המשפט בישראל.
12 בנוסף נטען כי, בהפעילו את שיקול דעתו, שגה כב' הרשם בכך שהחליט "לגרור" את
13 המערערת לישראל להתדיינות.
14 המשיב תומך במסקנות כב' הרשם על הנמקותיו ומבקש לדחות את הערעור.

דיון והכרעה

15
16
17 הדיון שלפני התמקד בעיקר בטענת המערערת לפיה נמנע ממנה יומה בבית המשפט,
18 בכך שלא "התאפשר" לצדדים לחקור את המצהירים וכן בטענה לפיה, למשיב אין עילת
19 תביעה ראויה, מאחר שעל פי הראיות בתיק, לא בוצעה על ידי המערערת הטעיה כלשהי.

חקירת המצהיר

20
21
22 אין חולק כי המערערת לא ביקשה בשום שלב לחקור את המשיב על תצהירו ועיון
23 בסיכומים מעלה כי, בחרה במודע לוותר על חקירתו ולטעון לעמימותה של עילת
24 התביעה.
25 למרות האמור לעיל, טענה המערערת כי, היה על הרשם לקבוע דיון ולהורות ביוזמתו
26 על חקירת המצהירים.
27 טענה זו, מוטב לה שלא היתה מושמעת – בעל דין הבוחר ביודעין בנתיב דיוני מסויים,
28 אין לו להלין אלא על עצמו, על שדרכו לא צלחה. כפי שצינתי, המערערת בחרה שלא
29 לחקור את המצהיר משיקולים טקטיים ורק לאחר מתן החלטתו של כב' הרשם, העלתה
30 לראשונה את הטענה לפיה לאחר קריאת הסיכומים, מהם עלה שהיא חולקת על קיומה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.COM HOTELS. נ' סיליס

1 של עילת תביעה, היה על הרשם לקבוע מועד לדין ולהורות ביוזמתו על חקירת
2 המצהירים.

3 טענה זו נוגדת את ההלכה הפסוקה ואת השכל הישר.

4 בספרו של כב' הנשיא אורי גורן, **סוגיות בסדר דין אזרחי**, מהדורה 12 (2015) מתייחס
5 המחבר להוראת תקנה 241(ד) הקובעת:

6 **"בית המשפט רשאי להחליט על יסוד הבקשה והתשובה בלבד, או אם ראה**
7 **צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם".**

8
9 ומציין כי ניסוחה של תקנת משנה זו לא היה בהיר דיו כדי להבין מהן זכויות חקירת
10 המצהירים שתצהיריהם מצויים בתוך הבקשה בכתב.

11 אולם בפסיקה הובהר כי **"אין לשלול מבעל דין את זכותו לקיים חקירה שכנגד על**
12 **תצהיר יריבו, ובלבד שבעל הדין הביע את רצונו לקיים חקירה כאמור"** (ההדגשה לא
13 במקור – ש.ד.).

14 ברע"א 6325/99 מועלם נ' קיו טרייד בע"מ (ניתן ביום 19.12.99) נקבע מפורשות על ידי
15 כב' השופט טירקל:

16 **"אכן הכלל הוא כי מקום שהגירסה העובדתית הבסיסית שנויה במחלוקת אין**
17 **לשלול מבעל דין את זכותו לחקור את המצהירים מטעם יריבו בחקירה שכנגד**
18 **ובלבד שבעל הדין הביע את רצונו לחקור (ראו רע"א 2508/98 מתן י. מערכות**
19 **תקשורת ואיתור בע"מ נגד מילטל תקשורת בע"מ (טרם פורסם); רע"א 2453/98**
20 **קירשנר נגד סבנטין תעשיות אופנה (1988) בע"מ (טרם פורסם)). מטענות בעלות**
21 **הדין בבקשה להרשות ערעור ובתשובה לה וכן מכתב התשובה שהגישה המבקשת**
22 **בבית המשפט המחוזי עולה כי המבקשת לא ביקשה לחקור את המצהיר מטעם**
23 **המשיבה. לפיכך קבע בית המשפט את העובדות שמהן הסיק את מסקנותיו על פי**
24 **התצהירים והמסמכים שהיו לפניו (השוו לרע"א 3753/99 רשת הריבוע הכחול**
25 **(היפר היפר) בע"מ נגד סופר פארם (ישראל) בע"מ (טרם פורסם)). די בכך כדי**
26 **לדחות את טענותיה של המבקשת בענין זה".**

27
28 ראו גם רע"א 3753/99 רשת הריבוע הכחול (היפר היפר) בע"מ נ' סופר פארם (ישראל)
29 בע"מ (ניתן ביום 1.7.1999).

30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.COM HOTELS. נ' סיליס

1
2 האמור לעיל סותר את עמדת המערערת ושונה מפסקי הדין עליהם הסתמכה בטיעוניה,
3 אשר התייחסו למקרים בהם התבקשה חקירת מצהיר אך בית המשפט לא נעתר לה
4 (רע"א 2918/17 ש. כהן הנדסה בע"מ נ' עירית אשדוד, ניתן ביום 9.4.2017).
5 משכך, המסקנה המתבקשת היא כי, לא נפל כל פגם דיוני בהחלטת כב' הרשם.
6

לגופו של עניין

7
8 לנוכח החלטתי בע"א 9006-03-17 Booking com B.V. נ' חוטה ואח', מיום 9.8.2017
9 (אשר אושר בינתיים על ידי כב' השופט פוגלמן ברע"א 7820/17), התמקדה ב"כ
10 המערערת באבחנה עובדתית הקיימת, כביכול, בין עניין Booking לענייננו וטענה כי,
11 הפרסומים אינם מטעים והמשיב גם לא הוטעה על ידם.
12 מאחר שהצילומים בתיק המוצגים לא היו ברורים דיים, הוריתי לב"כ המערערת להגיש
13 את הצילומים המקוריים אשר מהם ניתן ללמוד על תמונות המסך המקוריות שעמדו
14 לנגד עיני המשיב.
15 בראש העמוד הראשון, הכולל פרסומים שונים ומסגרת של חיפוש מלון, מופיעה מסגרת
16 קטנה שחורה ובתוכה דגל ישראל והכיתוב ILS עם חיצים, כך גם במסך השני.
17 במסך שלאחריו המתייחס לפניית המשיב ביחס לשהייה במלון הדירות אלנבי באוהאוס
18 ברח' אלנבי 60, מופיע המחיר 329 ₪ במקום 363 ₪. הסכום 329 ₪ מופיע באותיות
19 אדומות מודגשות ומתחתיו באותיות קטנות מופיע הכיתוב "כולל מיסים ועמלות לא
20 כולל מע"מ לאזרחי ישראל".
21 במסך השלישי מופיע המחיר 329 ₪ ו- 366 ₪ בספרות מודגשות וגדולות, ומעליו
22 בעמודה נפרדת "המחיר היום כולל מיסים לא כולל מע"מ לאזרחי ישראל".
23 אופן הצגתו של המסך השלישי מטעה על פניו, מכיוון שהצופה בו רואה את המחיר
24 המודגש ללא מע"מ ועליו לעשות מאמץ מיוחד, על מנת להבחין בכיתוב המתייחס
25 למע"מ.
26 גם במסך הרביעי חוזרת התמונה של מחיר מודגש באופן בולט, אשר אינו כולל מע"מ.
27 נראה לכאורה, ולצורך הדיון בשאלה שלפני, כי אופן הצגת המחיר יש בו כדי להטעות,
28 בעיקר לנוכח הוראת סעיף 17א לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, המגדיר את המונח
29 "המחיר הכולל" כ"כולל את סך כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל
30 המיסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים על ידי עוסק לרבות...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ר 17-07-18663.HOTELS.COM נ' סיליס

1 (1) מס ערך מוסף, אגרות או תשלומי חובה".

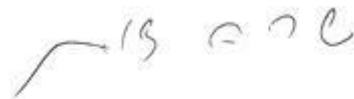
2
3 לאור האמור לעיל, סבורה אני כי בדין נקבע על ידי כב' הרשם כי עומדת למשיב "תביעה
4 ראויה לטיעון".

5 באשר ליתר חלקי ההחלטה והמסקנות המשפטיות, לא מצאתי כי נפלה בהם טעות
6 עובדתית או טעות ביישום הדין.

7
8 לאור האמור לעיל, החלטתי לדחות את הערעור.
9 המערערת תשלם למשיב שכ"ט עו"ד בסך 20,000 ₪ כולל מע"מ.

10
11 המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים.

12
13
14 ניתן היום, י"ח חשוון תשע"ח, 07 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

15
16

17 שרה דורקין, שופטת